

A jeruzsálemi héber egyetem képen és írásban

A „Föld“ szenzációs egyetem-száma

Az Uj Kelet hetilapja, „A Föld“ szombaton szenzációval szolgál olvasóinak. A zsidótörténelem legkorszakalkotóbb eseményét, a jeruzsálemi héber egyetemet mutatja be pompás fotografiákban és avatott tollak ismertetéseivel. Az egyetem jelentőségét a marosvásárhelyiek tudós főrabijja méltatja bölcsen és ragyogó iráskészséggel. Himnusi lendület árad Hamburg József dr. cikkéből és alapos ismertetést nyerünk az egyetem eszméjének történetéből abban a cikkben, amit a berlini dr. Pollák Adolf küldött A Földnek.

A képek közül kiemeljük az egyetem főépületének mását az első oldalon, továbbá a biokémiai intézet bejáratát, Fodor professzor kémiai laboratóriumát, az egyetem kupolacsarnokát, az élettani intézet és több más idevonatkozó érdekes kép.

A speciális szám dus tartalma miatt a gyermekmelléklet elmarad, ugyszintén Szabó Imre novellájának, a Lang & Weisz Ltd folytatása.

Az angol Fehér Könyv

Harmadik közlemény

(Cluj-Kolozsvár, márc. 26. Az Uj Kelet tudósítójától.) A brit Fehér Könyv további kérdései és feleletei vonatkoznak a mandatárius hatalomnak, a palesztinai birtokjog, továbbá a szent-helyek és a vallást szolgáló épületekre vállalt kötelezettségek körül, a haderők megszerzése és a héber nyelv és a hivatalos zsidó ünnepek kérdéseiben tett intézkedéseire vonatkozólag.

Alább adjuk a tizenötödik kérdéstől kezdve a Fehér Könyv további részleteit:

Tizenötödik kérdés: Milyen intézkedések történtek a gazdasági egyenjogúsítás biztosítására a koncessziók, a földbirtok, a bányajog (különös szabályzatok a furási jogról), az adózás és a vám-szabályozás tekintetében.

Válasz: Egyelőre törvényes intézkedések nem történtek. **Földbirtok:** A török kormány annak idején minden külföldi elé, aki saját nevére vásárolt földet, nagy akadályokat gördített. Megnehezítette külföldi testületek számára is a birtokvásárt, ezek a megszigorítások hatályon kívül helyeztek. Ma minden külföldi, egyének épp úgy, mint közületek, épp oly föltétellel vásárolhat földet, mint bármely palesztinai polgár. **Bányajog:** Mindeztideig bányakoncessziók nem adtak ki. **Vám- és adóügy:** A behozatal védelmében a vámtarifa körül nincs különbség egyetlen ország között sem, kivéve Egyiptomot. A katonai közigazgatás idejében a török birodalomból behozott árukra nyolcszázalékos vámot vetettek ki, míg a máshonnan bejuttatott áru után 11 százalékot kellett fizetni. A háromszázalékos különbséget a török államadósságokra fordították. 1922. novemberében ezt megszüntették.

A Palesztina és Szyria közötti vámegezmény értelmében a háztartási cikkek behozatala kölcsönösen szabad. Minden kiviteli cikkre egyszázalékos ad valorem vám esik, kivéve a Szyriába exportáltakra.

Külföldiek éppúgy fizetnek adót, mint a palesztinai állampolgárok. Még a kapitulációk idejéből fennmaradt külföldi jóléti intézmények adómentessége fennáll, de újabb ilyen természetű kedvezményeket nem adtak ki.

Tizenhatodik kérdés: Milyen intézkedéseket tett a mandatárius hatalom a szent helyek és a vallást szolgáló épületekért vállalt kötelezettségek tekintetében?

Válasz: Palesztina közigazgatása e tekintetben a török kormány utódaként szerepel. Minden ebből folyó speciális kérdésben szigorúan fentartotta a status quot és a vitás esetekben mindaddig nem dönt, amíg a mandátum 14. §-a értelmében meg nem alakul a szent helyek felügyeletével megbízott testület. Ennek a bizottságnak feladatai közé fog tartozni a tisztára mozlim szenthelyek megállapítása. Öfelsége kormánya 1922 január 3-án e bizottság megalakítására vonatkozólag javaslatot terjesztett be a népszövetség tanácsa elé, minthogy azonban nem lehetett a javaslat egyhangú elfogadását elérni, a kormány visszavonta javaslatát.

Tizenhetedik kérdés: Milyen intézkedések történtek a vallás és lelkiismereti szabadság biztosítására? Vajon a közrend és közérdekek érdekében korlátozták az istentisztelet valamelyik formáját? Mik az ilyen korlátozások következményei?

Válasz: A közrend és közérdekek érdekében köriratot intéztek az összes hitközségek vezetőihez, amelynek lényege az egyik vallási közösségnek a másika való átlépése. A kérdés fontos lett a bíráskodás miatt. A köriratot később érvénytelenítették és a kérdést további megfontolás tárgyává teszik.

Tizennyolcadik kérdés: Milyen a katonai szervezet formája és milyen a kiképzés módja?

Válasz: Palesztinában nincs katonai kiképzés és nincs katonai szervezet, kivéve a brit helyőrséget és a csendőrségi karhatalmat.

Tizenkilencedik kérdés: Vannak rendőrségi

Mi biztosítja a kisegzisztenciák érdekeit az alakuló Kishitel-bankban

A Zsidó Nemzeti Szövetség elnökének nyilatkozata

(Cluj-Kolozsvár, március 26. Az Uj Kelet tudósítójától.) Kevés zsidó alakulás váltott még ki oly általános érdeklődést a zsidó kisemberek körében, mint az alakulóban lévő Kishitel- és Takarékbank Rt., amely a jelek szerint valóban a kisemberek közgazdasági intézménye lesz. Ez a jelenség egyfelől a súlyos gazdasági viszonyoknak tudható be, amelyből a mai helyzetben a legbiztosabb kibontakozási út az arra szorulóknak önségélye a kölcsönös támogatás elve alapján, másfelől gyümölcse ez a kisegzisztenciák ama régi szükségletének és vágyának, hogy a saját maguk gazdasági ügyeit egyedül kormányozzák és összpontosítsák gazdasági problémáikat egy olyan centrumban, amelynek irányát és működési körét ők maguk szabják meg. Gazdasági szakértők véleménye szerint a legfőbb biztosíték a hasonló intézmények kapitalizálódása ellen az érdekelt felek önkormányzatában rejlik és ezért megkérdéztük e mozgalom kezdeményezőjét, dr. Fischer József urat, a Zsidó Nemzeti Szövetség elnökét, minő intézményes biztosítékok vannak arra, hogy a kisembereknek ez önkormányzata valóban érvényesüljön.

Az intézet célja

Dr. Fischer József a következőkben világította meg a helyzetet!

— A kisegzisztenciákat olcsó hitellel támogató pénztárak létesítése régóta foglalkoztat bennünket. Napról-napra világosabban láttuk, hogy népünk gazdaságilag inferiúr helyzetbe kerül és így gazdaságilag elgyengülve kész martalékaul esik a lelkiismeretlen uszorának, amely nálunk, sajnos jobban dühög, mint valaha. Világosan látjuk, ez a gazdasági tönkretétel a legbiztosabb előkészítője népi és kulturális tönkretételünknek és ezért ma már általános népi érdekké vált, hogy a zsidó nép legértékesebb és a népi jellegű konzerváló elemeit megmentsük a gazdasági pusztulástól.

— Ez a kiindulási pontja és egyben magyarázata is annak a törekvésünknek, hogy a gazdaságilag leginkább veszélyeztetett pontokon a most alakulóhoz hasonló kis népbankokat létesítsünk, amelyek gazdasági őrszemei lesznek a kisegzisztenciáknak, egyben pedig nevelő iskolái a népi önségélynek és gazdasági önkormányzatnak. Eddig a csatolt területeken öt, esetleg hat ily takarékpénztár létesítését határoztuk el, az első kettő a kolozsvári és a máramaroszigeti, azután jönnek a többiek és ha az anyagi erők megengedik, még több, amíg csak egy egyszerű és életképes gazdasági hálózat ki nem fejlődik.

— Ön azt kérde, minő intézményes biztosítékok vannak a bank népi jellegének és önkormányzatának biztosítására? Elsősorban ez a munkaprogram maga kell, hogy biztonságot nyújtson minden érdeklődőben aziránt, hogy azok, akik e mozgalmat kezdeményezték, nem a kapitalisták, hanem a nép érdekében tették és teszik azt és bizonyosan nem lehet céljuk, hogy a kisemberek számára nagy fáradsággal szerzett előnyöket bárkinek is átjuttassák. Hiszen ez az eredeti program teljes meghamisítását jelentené, amire annak kezdeményezői soha kaphatók nem lesznek.

Nem lesz kapitalista intézmény

— Ámde magába az alapítási tervzetbe és az alapszabályok tervezetbe oly intézkedések vannak felvéve, amelyek intézményesen is biztosítják a kitűzött célt, úgyhogy, ha valójában volna is olyan törekvés, hogy a kapitalisták tulsulya biztosítottassék, ez a létesítendő alapszabályoknál fogva tökéletesen ki van zárva. Csak a lényegesebb intézkedésekre mutatok rá.

— Az alapszabályok szerint kölcsön csakis rész-

alakulatok, amelyek függetlenek az ország védelmére kirendelt katonaságtól? Milyen az erők összeállításának nemzetiség és vallás tekintetében?

Válasz: Rámutatunk az ide vonatkozó közigazgatási jelentésekre. A további kérdések közül a huszonharmadik az ország hivatalos nyelvéről foglalkozik. A hivatalos lap angol, arab és héber nyelven jelenik meg. A hivatalos ünnepek között helyet foglalnak a következő zsidó ünnepek: pészach (két nap), pünkösöd (egy nap), újév (két nap), engesztelő nap (egy nap) és sátoros ünnep (egy nap).

vényesnek adható, a létesítendő ügyrend biztosítani fogja a nyújtható hitel maximumát és egyben korlátozza a szedhető kamat magasságát. Minden spekulatívület alapszabályszerűleg ki van zárva. A tőke tultengésének elhárítása végett az alapszabálytervezet szerint minden egyes részvényesnek csak egy szavazata van, tekintet nélkül arra, hogy hány részvénynek a tulajdonosa. Eszerint a 200 lejes részvényjegyző kisember ép annyi joggal bír az alakuló részvénytársaság közgyűlésein, mint a legtöbbet jegyző tőkés. A közgyűléseken tehát nem a résztvevő tőke mennyisége, hanem a megjelent részvényesek száma lesz a döntő és ezeknek többsége fogja megadni az intézet működésének az irányát.

— Az alapszabálytervezet a részvényeseknek adható osztalék összegét hat százalékra korlátozza, amivel azt célozza, hogy az elért nyereségek se legyenek elvonhatók a hitelre szoruló kisemberek elől, hanem ezek is különböző tartalékok formájában a hitelszükséglet kielégítésére szolgálhassanak.

— S hogy az alapszabályok ezen és a többi itt fel nem sorolt demokratikus intézkedései egykönnyen megváltoztathatók ne legyenek, kimondja az alapszabálytervezet, hogy az alapszabályok módosítása csakis a jelenlévők kétharmad szótöbbségével határozható el.

Gazdasági önkormányzat

— Az első igazgatóság összeállításánál minő szempontok fogják vezetni az alapítókat? — kérdeztük.

— Etekintetben — válaszolta dr. Fischer — az alapítás célja, amely nem utolsó sorban éppen a kisembereknek gazdasági önkormányzatra való reánevelése, határozott irányt szab az alapítóknak. Nem lehet kétséges, hogy az első igazgatóságban is biztosítani kell az érdekelt kisemberek nagymérvű részvételét, ellenkező megoldás ellenkezne a kitűzött céllal. Bizonyos vagyok benne, hogy ennek a szempontnak az alapítók érvényt fognak szerezni.

— Magától értetődik azonban az, hogy első sorban maguktól a kisemberektől — és itt mindenekelőtt az iparosokra gondolok — függ, hogy az intézet ügyeinek vezetésében minő szerephez jussanak. Mentől nagyobb számban fogják kivenni részüket a részvényjegyzésből, annál több joggal igényelhetik a vezetésben való részvételüket. Kisembereink most tanúságot kell tegyenek arról, hogy kellő érettséggel bírnak saját gazdasági ügyeik intézésére, aminek különben iparosaink már is tanujelét adták azzal, hogy a sorak közé beférkőzni készülő demagóg jelszavaktól nem hagyják magukat félrevezetni és szívvel-lélekkel közreműködnek, hogy ez a nemes és önzetlen egyszerű kezdeményezett mozgalom valóban életre hívja a zsidó kisegzisztenciák ez életbevágóan fontos intézményét. Egy pillanatra sem kételkedem abban, hogy az összes zsidó kisegzisztenciák pártállásra való tekintet nélkül tömegesen fognak részt venni a Kishitelbank megalapításában. Magukért és maguknak teszik!

SUCHARD
KAKAO
FELÜLMULHATATLAN

Borah sz

Az Unio ne

(Washingtoni tudósítójától.) Borah tartott a senátusban befolyását, hogy az Egyesült Államok választott bíróságába, hogy a senátusnak annak támadó, vagy a szenátor ellenzi a választások nehézségeit a mai formájában egyébként, mint ez ben. A választás amely garantált a bíróság döntésként.

A p

(Prága, márc. 26. tudósítójától.) Prága kormánya titokzatos emelést elzöldt az ma már az Alig egy pár teret lépett, zönség, sőt Kocsi, ez a módjában áll és ezáltal felelőst. E hó 11 legnagyobb módszerének nyeiről. Pár bizonyítja az ról kimrekedöttései is Rijen-ben egy beteg, licia rákot hogy a profsorán makke azonban dr. J

A csodá lehetetlenség nagy miszticizmusát: dr. A a csodadoktor tegye módszer megén nagy nyert beboosdezősködéseiről beszélt. Fe-rülbelül a k-lemben neve-ténység mai gazdasult, így talála meg-mint cicerón kapcsolatban hasonlítja, a-nak. Mint a földöntuli er-mes sugarak ségével meg-pár perc ala-gyították. C-vakon hisz-jelenti, hogy is hitt benn-ként szolított csodadoktor tartotta. Kij-gukat beteg-lés előtt me-betegeknek

A csoda az ő egyszerű hogy a töm-van képvisel-benne, kit meggyógyít-annak, hogy semmi fájd-rázní eddig-véleménye s-den kétsége-esetben hip-szuggeszció

Borah szenátor újabb támadása a népszövetség ellen

Az Unio nem küld delegátust a nemzetközi választott bíróságba

(Washington, március 26. Az Uj Kelet tudósítójától.) Borah szenátor a napokban nagy beszédet tartott a szenátusban és kijelentette, hogy minden befolyását latba veti és meg fogja akadályozni, hogy az Egyesült-Államok belépjen a nemzetközi választott bíróság tagjai közé. Kijelentette továbbá, hogy nem tartja a népszövetséget illetékesnek annak az eldöntésére, vajjon egy háború támadó, vagy védelmi-e.

A szenátor egyúttal kifejtette, hogy elvben nem ellenzi a választott bíróságot, amit a fölmerülhető nehézségek megoldására legalkalmasabbnak tart, mai formájában azonban a választott bíróság nem egyéb, mint eszköz az európai politikusok kezében. A választott bíróságnak olyannak kell lennie, amely garantálja a népek szabadságát és azt, hogy a bíróság döntését általánosságban igazságosnak ítéljék.

A prágai csodadoktor

(Prága, március 26. Az Uj Kelet tudósítójától.) Prága közvéleményét néhány nap óta egy titokzatos ember foglalkoztatja, akit még röviddel ezelőtt az ismeretlenség homálya burkolt, ma már azonban óriási népszerűségnek örvend. Alig egy pár napja, hogy a közszereplés színterére lépett, máris magára vonta a nagy közönség, sőt a szakkörök érdeklődését is. B. Kocsi, ez a neve, azt hirdeti magáról, hogy módjában áll bármiféle betegséget gyógyítani és ezáltal feleslegessé tesz minden orvosi kezelést. E hó 11-én a Lucerna Saal-ban, Prága legnagyobb koncerttermében előadást tartott módszerének lényegéről és eddig elért eredményeiről. Pár nap alatt elért nagy népszerűségét bizonyítja az a sokezer ember, akik az előadásról kinnrekedtek. A csodadoktor hírlapi összeköttetése is elsőrangú lehetnek, mert a „28. Rijen“-ben megjelent egy cikk, mely szerint egy beteget, akin egy híres professzor, dr. Jedlicska rákot konstátált, oly sikeresen „kezelt“, hogy a professzor a beteget későbbi vizsgálat során makkegészségesnek találta. (Ez utóbbit azonban dr. Jedlicska kategórikusan megcáfolta.)

A csodadoktorral kapcsolatban elterjedt, a lehetetlenséggel határos hírek arra indították a nagy miszticizmusok városának egy neves orvosát: dr. Alexander Zubákot, hogy fölkeresse a csodadoktorát és beható vizsgálat tárgyává tegye módszerét! A gyógyulásra várakozók tömegén nagy nehezen átvégződve, soronkívül nyert bebocsátást a csodadoktorhoz, aki kérdés-közléseire meglehetősen furcsa szellemben válaszolt. Feleleteinek jóízű kvintessenciája körülbelül a következő: Habár jó keresztény szellemen nevelkedett, rájött arra, hogy a kereszténység mai formájában nem az igazi; a fölmelegszott, igazi kereszténységhez vezető utat ő találta meg. Ő maga természetesen ezen az uton mint ciceróné szerepel, aki Istennel közvetlen kapcsolatban áll. Istent tengerhez, magát tóhoz hasonlítja, amelyeknek összekötő csatornái vannak. Mint az igazi eszme, a hit képviselője, földöntúli erővel rendelkezik, kezeiből rejtlen sugarak áramlanak ki, amelyeknek segítségével megállapítja a betegség mibenlétét és pár perc alatt a sugarak a beteget meg is gyógyították. Csak az gyógyítható azonban, aki vakon hisz benne és tanaiban (ez ugyan azt is jelenti, hogy akit nem gyógyított meg, az nem is hitt benne). Szavainak bizonyítékául egyenként szólította be a betegeket, kik, miután a csodadoktor kezeit két percig fájó testrészükhöz tartotta, kijelentették, hogy nem érzik már magukat betegnek. Az orvos azonban, aki a kezelés előtt megvizsgálta a pácienseket, azután is betegeknél találta őket.

A csoda nem is ebben az emberben, vagy az ő egyszerű módszerében rejlik, hanem abban, hogy a tömeg, amelyben jelentékeny számban van képviselve az intelligencia is, Messiást lát benne, kit Isten küldött a szenvedő emberiség meggyógyítására, megváltására. Mi az oka annak, hogy a betegek a kezelés után tényleg semmi fájdalmat sem éreznek? Ezt megmagyarázni eddig precízen nem tudták. Szakkörök véleménye szerint miután doktor Zubák minden kétségen felül megállapította, hogy jelen esetben hipnózisról szó sem lehet: a tömeg-szuggeszciának egy olyan intenzív, eddig ismer-

etlen esetével állunk itt szemben, amely minden emberi képzeletet felülmúl. Világos, hogy ezeket a fanatizált betegeket nem a csodadoktor csodatevő jobbkeze gyógyítja meg, ők már avval a biztos tudattal mennek oda, hogy nekik onnan gyógyultat kell eljönnök. És ez,

Lupu a gorj-i választás megsemmisítését kérte

A kamara mai ülése

(Bucuresti-Bukarest, március 26. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara mai ülésén Orleanu elnök napirend előtt felolvassa az igazságügy-miniszternek átiratát, amelyben a brailai ügyesség megkeresésére kéri Radacovici képviselő mentelmi jogának felfüggesztését. A kamara Radacovici képviselőtől megvonta immunitási jogát.

Ezután dr. Lupu képviselő szólalt fel, aki a gorj-i választási visszaélések miatt interpellál. Pártjának nevében energikusan tiltakozott a választásokon tapasztalt erőszakoskodások és botrányok miatt és követelte, hogy a választás eredményének megsemmisítésével szerezzenek érvényt a választási szabadság elvének. Különösen éles támadást intézett ama csendőrbritilitás miatt, amely Dobrescu nemzeti párti képviselőjelöltet érte.

Lupu interpellációjára Duca külügyminiszter válaszolt.

— Tekintettel arra, — mondotta Duca —

A magyar monarchizmus támogatásával vádolják Averescut

A szászrégeni választás különös epilógusa

(Cluj-Kolozsvár, március 26. Az Uj Kelet tudósítójától.) A most lezajlott szászrégeni választás, amely Goga Octaviannak hozta meg a képviselői mandátumot, napról-napra hasábon keresztül foglalkoztatja a bukaresti sajtónak azt a részét, amely sehogysem tudja megbocsátani sem Gogának, sem a magyar pártnak a csucsa paktumot. A csucsa paktum ma már tengeri kigyóvá nőtte ki magát a bukaresti sajtóorgánumban s annak különbözőképpen való kommentálására már az összes lehető és lehetetlen érveket felsorakoztatták.

A csucsa paktummal kapcsolatban a „Lupta“, amely tudvalevőleg negyedhivatalos organuma a nemzeti pártnak, mai számában szenzáció erejével ható cikket közöl, amelyben az összes rendelkezésre álló adatok figyelembevételével arra a megállapításra jut, hogy

Averescu tábornok a magyar monarchia restaurálásának szolgálatába szegődött.

Bár ez a megállapítás erősen valószínűtlennek hangzik, mégis érdekesnek tartjuk a „Lupta“-nak kétségkívül szenzációs fejtegetéseit ismertetni.

A lap abból a megállapításból indul ki, hogy a magyar párt még két esztendővel ezelőtt előbb a nemzeti párthoz fordult azzal a céllal, hogy a nemzeti párttal választási paktumot kössön. A nemzeti párt azonban udvarias, de határozott formában visszautasította a felajánlkozást. A nemzeti párt ugyanis tisztában volt és van azzal, hogy a kisebbségi kérdés magasabbrendű probléma, amelyet nem lehet megoldani ideiglenes párt és választási paktumokkal, csupán az általános szempontokat mérlegelve, a kisebbségi tömegek valódi jogainak respektálásával. A választási paktumok csupán a személyi ambíciókat elégíthetik ki, szenátori és képviselői méltóságot juttathatnak egyeseknek,

anélkül azonban, hogy a nagy kisebbségi tömegek sorsán segíthetnének.

A nemzeti párt — írja a Lupta — ettől a meg gondolástól vezérelve utasította vissza a paktumra irányuló ajánlatot és így történt az, hogy a magyar párt a néppárthoz fordult, amelynek két vezére közül az egyik, Averescu tábornok tulságosan naiv és egyáltalában nem ismeri a problémát, a másik, Goga Oktavián elvtelen és nélküli a politikai komolyságot. Így jött létre a csucsa paktum, amelynek értelmében a Magyar Pártnak Averescuék kormányakerülések esetén tizenhét mandátumot biztosítanak Erdélyben. A magyar párt ezzel szemben természetesen kötelezte magát, hogy az Averescu-párt szolgálatába állítja összes szavazóit.

mint a tények igazolják, be is következnek. Mert tudvalevő dolog, hogy ha a beteg agyrendszeréből törlődik betegségének tudata, a rideg orvosi tudomány megállapíthatja ugyan, hogy a paciens tényleg beteg, ő mégis egészségesnek fogja érezni magát.

hogy Tatarescu miniszter beteg, én fogom megadni a választ. Ami a gorj-i választás ügyét illeti, kijelentem, hogy a választás az abszolút szabadság jegyében folyt le és a szavazás eredménye így legális is. Önöknek nincsen okuk méltatlankodni, hiszen Önök Gorjban nem a liberálisokkal, hanem egymás ellen harcoltak.

Lupu újra szólásra emelkedik és bejelenti, hogy vádjait teljes egészében fenntartja.

Lepadatu kultuszminiszter ezután beterjeszti az ortodox egyház egységesítéséről szóló törvényjavaslatot, amelynek sürgősségét a kamara megszavazta.

A szenátus ülésén Hasuras liberális szenátor kérte, hogy a szenátus tűzze minél előbb napirendre a gorj-i választás igazolását, hogy így elejét lehessen venni a választási visszaélésről szóló legendának.

A szenátus azután tovább folytatta a közigazgatási reformjavaslat részletes vitáját.

A „Lupta“ ezeknek a közismert dolgoknak saját szájaize szerint való ismertetése után, amelyekből csupán annyi új az erdélyi közvélemény előtt, hogy a Magyar Párt a nemzeti párttal is paktumról akart volna tárgyalni, jut arra a szenzációs megállapításra, hogy Averescu tulajdonképpen a magyar monarchia restaurálásának szolgálatába szegődött.

Ennek a kétségkívül merész állításnak a bizonyítására a „Lupta“ felemlíti, hogy Averescu tábornok Hohenlohe herceg előtt a budapesti lapok számára nemrégiben tett interjújában kijelentette, hogy

Magyarországnak teljesen belügye, vajjon restaurálni akarja-e a Habsburg-monarchiát, vagy sem.

— Erre a nyilatkozatra, — írja a „Lupta“ — amely szöges ellentétben van a békeszerződésekkel, a kisantant-államok álláspontjával, Románia eddigi külpolitikájával és az ország eminens érdekeivel is, azért volt szükség, mert a Magyar Párt vezetői a paktum komoly garantálása érdekében megkivánták Averescu tábornoktól, hogy nyíltan valljon színt a mai Magyarország és Erdély magyar politikai áramlatok mellett.

Averescu tábornok — fejezi be a „Lupta“ — mint nyilatkozatából kiténik, eleget tett ennek a kívánságnak.

Mégis csak legjobb a késnélküli

„RASOL IDEAL“

borotváló por

amely az ország legrégebbi gyártmánya, mely most újonnan átpreparálva az arcot nem marja és kellemes hatást hagy utána.

Kapható 1/4, 1/2 kg. szép csomagolásban. 5 kg vétel franco lej 140.—, kisebb mennyiségben lej 34.—, vidékre lej 45.— kg-ig. Övaskodjunk az árta-mas utánzatoktól. Csak az „IDEAL“ felírású valódi.

Beszling József fodrasz

Cluj, Calea Reg. Ferdinand 30.

Foch marsall meghasonlott a kormányval

Passzív rezisztencia a nemzetközi katonai bizottságban

(Páris, március 26. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az utóbbi napokban a sajtó sokat foglalkozott Foch marsallnak a nemzetközi katonai ellenőrzőbizottság elnöki állásáról való lemondásával. Ezeket a híreszteléseket most a kormány hivatalosan cáfolja. Annyi azonban tény, hogy a marsall, aki az elmúlt hét elején Párisból távozott, még ma sem tért vissza és megszüntetett mindenféle közreműködést abban a munkában, amelynek célja véleményt mondani az ellenőrzőbizottság jelentéséről.

A marsallhoz közelálló lapok szerint a passzív rezisztencia oka abban keresendő, hogy politikai körökből kísérletek történtek a katonai szakértők döntéseinek befolyására. Ez más szóval azt jelenti, hogy Foch marsall nem hajlandó magát alávetni Herriotnak. Más oldalról viszont azt állítják, hogy a bizottság kebelében komoly összekülönbözésekre került sor. A katonai bizottság több tagja azzal az az indoklással, hogy kormányaitól nem kaptak instrukciót, szándékosan elhúzzák-halasztják a jelentésről szóló vélemények elkészítését.

Tizmillió pezétát költött a spanyol kormány Ibanez röpiratának ellensúlyozására

(Bécs, március 26. Az Uj Kelet tudósítójától.) Egy bécsi lap mai száma érdekes interjú közl Blasko-Ibanezzel. A tudósító a spanyol író Fontana Rósa nevű villájában, a Rivierán kereste föl. A költő titkára azzal a kérdéssel fogadta az újságíró, hogy olvasta-e már a spanyol királynak Ibanezról szóló röpiratát, mert csak az mehet be hozzá, aki ezt olvasta, különben nagyon nehezen menne a tárgyalás. Ibanez az újságírónak többek között a következőket mondotta:

— Nem is történtek olyan heves események, amelyekre eredetileg számítottam. Természetesen meglehetősen izgalmat keltett könyvem, de csak az én személyemet és az én írásmómat támadták meg, viszont a röpirat tulajdonképeni tartalmáról hallgattak.

Annak ellenére, hogy a spanyol állam nagyon takarékoskodik, a röpiratom ellen folytatott küzdelemre a mai napig tizmillió pezétát adott ki, ami igen tekintélyes összeg. Amíg a reakciós lapokban állandóan szidnak engem, addig a liberális lapok száját betömik, úgyhogy ezek egyáltalán nem vehetnek védelmükbe. Nálunk egyáltalán nincs szabadság, úgyhogy a könyvkereskedők még regényemet sem árusíthatják. Súlyt helyezek annak a megállapítására, hogy liberális ember vagyok, de sohasem akarom politizálni. XIII. Alfonz képét azért festettem meg regényemben, mert biztosan éreztem, hogy ezzel népemnek használhatok. Hogy mennyire ismernek hazámban, az abból is kitűnik, hogy igen sok könyvem spanyol kiadása elérte a százötvenezres példányszámot.

Ibanez ezután irodalmi munkásságáról beszél, majd elmondotta, hogy Zolával igen jó baráti viszonyban állott. Zoláról, Daudetról és Francerről beszélve elmondotta, hogy Zolának, amikor könyvei megjelentek, ugyanaz volt az olvasóközlönye, ami Daudet-é. Zola könyveit Angliában csak dugva volt szabad eladni, mert ezeket erotikusoknak tartották, míg Daudet könyveit a kereskedők nyíltan árusíthatták. Huszonöt év múlva azután teljesen megfordult a helyzet. Zola külföldön igen nagy publicitásra és megbecsülésre tett szert, míg Daudet-ről Franciaországban kívül alig beszélnek. Azt hiszem, hogy Alphonse Daudet e népszerűtlenségéhez nagyban hozzájárult fiances, Léon Daudet-nak propagandája, aki mindenütt elhíresztelte, hogy apja reakcionárius és monarchista. Pedig ez egyáltalán nem felel meg a tényeknek: Alphonse Daudet sohasem foglalkozott komolyan politikával.

Francerről elmondotta Ibanez, hogy régebben gyakran találkozott vele és majdnem mindig a szerelemről és az asszonyokról beszélgettek. Utóbb azután mind ritkábban kereste fel, mert — mint mondotta — őt kissé untatta a

France-szal való társalgás. Utoljára közös kiadójuknál vacsoráztak együtt.

— Ez volt az a nap, — mondotta Ibanez — amikor megkezdtem világszerte utamat. France ekkor elkezdte nekem kommunista né-

zeteit magyarázni, amire én azt válaszoltam, hogy majd akkor fejtsen ki ilyen baloldali radikális nézetet, amikor — mint én — már harmincnégyszer ült börtönben és másfél évig volt kényszer munkára ítélve.

Ausztriában szabaddá tették a devizaforgalmat

Az összes devizakorlátozások megszüntek

(Bécs, március 26. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az osztrák köztársaság pénzügyminisztere rendeletet bocsátott ki, amellyel a devizaforgalom eddigi korlátozásait megszüntette és teljesen felszabadította a devizaforgalmat.

Ausztria ezzel az intézkedéssel újból nagy lépést tett a gazdasági konszolidáció felé. A gazdasági szanálás megkezdése óta az osztrák valuta iránt egyre fokozottabb bizalom nyilvánult meg, úgy, hogy az osztrák pénz árfolyama nemcsak Zürichben és a külföldi tőzsdékben stabilizálódott, hanem bent az országban is biztos kalkulálási bázist képezett. A pénz stabilizálásával egyidejűleg az egész osztrák gazdasági élet kezdett a konszolidáció útjára

lépni és ezzel mindjobban közeledett a normális viszonyok teljes megteremtéséhez.

Az utódállamok közül eddig Ausztrián kívül csak a csehszlovák állam tette szabaddá a devizaforgalmat, de a jelek szerint rövidesen Magyarország is meg fogja szüntetni az összes devizakorlátozásokat, amely végeredményben nem egyéb, mint a gazdasági élet béklyója és kerékkötője a gazdasági vérkeringésnek.

Ausztriában ezzel a pénzügyminiszteri intézkedéssel teljesen szabaddá lett az osztrák valutának külföldre való kivitele, az osztrák devizának külföldre való kiutalása, az ország területén belül szabad lett az idegen pénz nemek vétele és eladása, ugyancsak tőzsdéi forgalma.

Balfour megérkezett Jeruzsálembe

Samuel fő kormányzó vendége. Az arab nacionalisták gyászkarzalagot viselnek

(Jeruzsálem, március 26. Az Uj Kelet tudósítójától.) Palesztina egész lakossága lázas tevékenységgel készül a héber egyetem avatásának nagyszerű ünnepségére. A héber egyetem jelentőségében túlnőtt Palesztina országhatárain és amint az előjelek mutatják, az egész kultúremberiség szívbeli ügyévé lett. Alig van Európának és Amerikának olyan számottevő sajtóorgánuma, — napilapok és tudományos folyóiratok, — amely kimerítően ne foglalkozna ezzel a páratlan eseménnyel és ma már szinte meglepően nagy azoknak a politikai és tudományos kapacitásoknak száma, akik megérkeztek vagy még uton vannak, hogy a héber egyetem megnyitásának nagy nemzeti ünnepén személyesen vegyenek részt. Természetes, hogy a politikai kapacitások között lord Balfourról esik a legtöbb szó. Ő az angol-palesztinai mandátum megteremtője, az ő deklarációjának napjától számítják Palesztina zsidó és arab lakossága a zsidó nemzeti otthon életrekelését, nem csoda tehát, hogy a zsidók csak úgy, mint az arabok megkülönböztetett érzelmeikkel tekintettek érkezése elé.

Az arab sovínisták sztrájkot hirdetnek

Az elmúlt hetekben úgy látszott, mintha hallgatóságos meg egyezés volna az egyébként példás békeségben egymás mellett élő zsidó és arab lakosság között, hogy kölcsönösen tartózkodni fognak egymás érzelmeinek megbántásától. Ezt a hallgatóságos meg egyezést a túlzó arabok pártja váratlanul fölborította. Sikerült neki rábírnia a palesztinai-arab nemzeti pártot, amely a mérsékelt elemeket képviseli, hogy a héber egyetem avatása, illetve lord Balfour megérkezése alkalmára általános arab sztrájkot proklamáljanak.

A proklamáció megtörtént és ennek értelmében az arab kereskedőknek be kellene zárniok a boltjait, továbbá elrendelték, hogy mindaddig, amíg lord Balfour Jeruzsálembe tartózkodik, az arab napilapok gyászkeretben jelenjenek meg, a férfiak gyászkarzalagot viseljenek és az arab házakra gyászlobogókat tűzzenek ki.

Az arab kereskedők tiltakoznak

A sztrájk proklamálása igen vegyes érzelmeke váltott ki nemcsak a zsidó lakosságból, hanem az arabok körében is. A lehangosabb és legelkeseredettebb tiltakozások éppen az arabok közül hangzottak fel. Az arab kereskedők nagygyűlést hívtak egybe, amelyen határozottan foglaltak állást a politikai sztrájk ellen. A határozat szövege igen éles hangon fordul a túlzó nacionalisták ellen és megtagadja tőlük a jogot, hogy az arab polgárság nevében beszéljen. Az arab kereskedőknek ez az állásfoglalása nagyon is érthető ha rá gondolunk, hogy az egyetem avatásának napjaiban tízezrekre menő turistatömegek lesznek Jeruzsálembe és így a sztrájk keresztülteltele érzékeny anyagi károkat okozna nekik.

Nem kevésbé élesen fordult a sztrájk gondolata ellen az arab parasztság (fellachok) pártja. A fellachok pártja, amely Palesztina arab lakosságának számban legnagyobb közössége, nyers szavakkal

proklamálta a maga álláspontját. Így többek között kijelentik, hogy semmi közösséget nem vállalnak az effendik (nagy urak) komitéjával, akik eddig csak kiszípolyozták a föld népet és akiknek elnyomása alól éppen az új rezsim szabadította meg őket.

A zsidók

Természetes, hogy Palesztina zsidó lakossága sem nézte tétlenül a túlzó arabok sztrájkpropagandáját. Ameddig főnállott a hallgatóságos meg egyezés, addig lord Balfour megérkezését csöndes fogadtatással akarták megünnepelni. De feleletül a sztrájkproklamációra, most már hatalmas méretű ünnepségeket készítenek elő fátylással, sportünnepségekkel és küldöttségekkel. Az ünnepségeken az arab parasztpárt is teljes erővel részt vesz és egy monstreküldöttséggel várják lord Balfourt, hogy megköszönjék neki az ország gazdasági fölvirágztatását.

Lord Balfour megérkezett

Mai jeruzsálemi távirati tudósításunk szerint lord Balfour megérkezett Jeruzsálembe. Utjának utolsó szakaszát automobilon tette meg. Lord Balfour jeruzsálemi tartózkodása alatt Samuel kormányzó vendége lesz. A túlzó arabok gyászkarzalagot járnak, egyébként a városban teljes a nyugalom. Samuel kormányzó tudatta az arab komitéval, hogy minden esetleges rendzavarásért személyileg teszi felelőssé. A kormányzó intézkedett aziránt is, hogy az egyetemi ünnepségek idejére kellő számú katonaság álljon készenlétben.

— Bettauer Hugó meghalt. Téves híradások szerint Bettauer Hugó, a népszerű bécsi író — akit egy kampókeresztes diák revolverével súlyosan megsebesített — mindjárt a merénylet után kiszabadult. Ez a hír nem felelt meg a valóságnak, mert Bettauer súlyos sebével egy szanatóriumba szállították, ahol azóta élet-halál között lebegett. Mint mai bécsi jelentés adja hírül, Bettauer Hugó tegnap behalt sérüléseibe. Az írói szabadság e martírjának tragédiája a világsajtó minden organumát foglalkoztatta. A sajtó legtöbb organuma élesen elítélte a merényletet, jöllehet a kampókeresztesek és a kreikálisok fenn hirdették az exaltált diák szörnnyű tettének jogosságát. Bettauer írói jelentősége felül lehet vitatkozni pro és kontra; azt azonban ell kell ismerni róla, hogy egy forrongó, hazugságokon épült, megbomlott társadalom lelkületét éles vonásokkal rögzítette meg. Tulajdonképen nem propagátor volt, csupán kifejezője annak az infernalis világnak, mely minden világváros mélyén ott kavarog s egyre nagyobb erővel ostromolja a korhadó tradíciók bástyafalait. Hogy Bettauer nem a legutolsó, — művészi eszközökkel állította világfelfogása szolgálatába, ezt lehet elítélni és kritizálni. De a merénylet ellen, mely az író életébe került, minden tisztességes embernek, a gondolat minden hívének a legnagyobb felháborodással kell tiltakoznia. Jaj annak annak az igazságnak, melynek csak revolvergolyóval lehet érvényt szerezni!...

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidó napilapja
Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő Dr. Marton Ernő
Előfizetési árak: Egy hónapra 85 lei, negyedévre 240 lei, félévre 460 lei, egész évre 850 lei.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai naptár

Nem csak mi voltunk azok, kik megilletődött hallgatással vettük tudomásul a nagy szakadást. A zsidó lapok általában kommentár nélkül, szűkszavú jelentésekben adták tudomásul a hirt annak idején, hogy Jabotinszky, a zsidó légiók hőse kivált a cionista világszervezetből. Szeretet, megbecsülés, soha el nem halványuló hála volt ebben a szűkszavúságban és az a csöndes, várakozó kívánság, hogy bárcsak neki volna igaza, bárcsak mi volnánk azok, akik deferálni legyünk kénytelenek. Soha olyan örömes legyőzetés, mint ez volna. Mert Jabotinszky megtagadta a cionista szervezetet, de nem azért, mert megszűnt cionista lenni. Hogyan is lehetne ez, ő, a mi köcszmadarunk, légiók hőse, honfoglaló harcok rettenthetetlen zsidó hadvezére. Nem, az ő útja azért vált el a miénktől, mert célkitűzéseiben erősebb, keményebb cionista, mint mi. Az önálló zsidó államot akarja, követeli, — nem huszonöt év múlva, amint azt az angol mandátum szövege biztosítja, hanem most, azonnal. És az önálló állam két attribútuma az, amiért külön utakon küzd és dolgozik: a légió, vagyis a zsidó hadsereg és az államkölcson.

Ez a két követelés Jabotinszky programjának két sarkalatos pontja. Most hir érkezett róla, hogy Jabotinszky hívei, a „revizionista-cionisták” konferenciára gyűltek össze Párisba. És a mi érzelmeink változatlan szeretettel szállnak az elégedetlen, a szakadár zsidó vezér felé. Vajha neki volna igaza, vajha sikerülne neki. A zsidó hadsereg, a zsidó államkölcson. Ámbárhogy a hadsereg kérdésében, mintha az idő mégis csak nekünk, mérsékelteknak adna igazat. Az első napok arab forrongásában másként éreztük. De most olyan egészen más táviratok érkeznek Palesztinából. Avatják a héber egyetemet. Balfour lord, a Palesztinamandátum alkotója megérkezett. Jeruzsálem örömmámorban uszik és a tulzó arabok gyász-karszalagokat tűztek ki. Ennyi az egész. Az arab veszedelem ártatlan gyászszalagok kitűzésében éri el a csúcspontját. Mi tette azt, hogy ilyen csüdesek? Zsidó hadsereg még mindig nincs. De van más, ami imponáló sullyal hirdeti a zsidó erőt Palesztinában — és az erő előtt meghunyászkodnak az ellenségek. Ez az erő: Tel-Aviv, ez az erő a Ruthenberg villamos művei, a pusztá földből kinövő gyárak, a zsidó orvosok és zsidó iskolák, a gőzekék és költőgépek, az egész nagy zsidó élni akarás és céltudatosság, — hatalmas erő mindez és az arabok sokkal kevésbé mernek mocnani előtte mintha zsidó légiók állanának kordont a héber egyetem épülete körül. Ugyálszik, hogy a hadsereg kérdésében mégis csak nekünk, mérsékelteknak volt igazunk. Sebb így és szinte ugyanolyan biztos. De azért, ha a légiók hősenek mégis csak sikerülni fog — adja isten, adja isten! Mi leszünk azok, akik legjobban fogunk örülni és ezért tekintünk szeretettel a szakadár párisi tanácskozásai elé.

A francia pénzügyminiszter ideiglenes indennitást terjesztett be. Párisból jelentik: A francia pénzügyminiszter betérjesztette az április havára vonatkozó ideiglenes, negyedik indennitást. A pénzügyminiszter kijelentette, hogy ez lesz az utolsó ideiglenes indennitás, mert a szenátus remélhetőleg április 30-ig elintézheti az idej költségvetést.

Az izraelita nőegylet teadélutánja. A kolozsvári jótékony nőegylet napközi otthona fentartására e hó 29-ikén, vasárnap, délután 5 órai kezdettel a Newyork nagytermében műsoros gyermekdelután rendez. A műsor főleg bájos gyermekek által előadott táncszámokból áll, melyeket Radnayné Fényes Janka nagy gondal tanított be. A rendezőség pontos megjelenést kér.

Az ellenzék törvényjavaslatot készít a bérszerződések meghosszabbítására

A minisztertanács hétfőn dönt a kereskedők kérése ügyében

(Bucuresti Bukarest, március 26. Az Uj Kelet tudósítójától.) Megírta az Uj Kelet, hogy Tancred Constantinescu ipar- és kereskedelemügyi miniszter a tegnapi Bun Vestire (jó híradás) újságnépére rendelte magához a bukaresti kereskedők küldöttségét, hogy közölje velük a jó hirt. A „jó híradás” úgy szólott, hogy a legközelebbi minisztertanács fog az üzletbérleti szerződések meghosszabbításáról dönteni. Ma már megjött az újabb jó hír, amely úgy szól, hogy ez a legközelebbi minisztertanács hétfőn délután fog összeülni.

— **Adomány.** A nyomorgó Berla Léb és felesége számára Haupt Jenő ur Szatmárról 100 lejt küldött be szerkesztőségünkhez. A nemes adományt rendeltetési helyére juttattuk el.

— **Levegőbe repült egy tankhajó a hamburgi kikötőben.** Hamburgból jelentik: A wedeli gátnál egy tankhajó acélburkolatának forrasztásánál a munkások vigyázatlanul bántak a forrasztólámpással, miáltal az felrobbant. A robbanás következtében az egész hajó a levegőbe repült. A légnomás a kikötő rak-tárainak tetőzetét leszakította. Eddig tizenkét halottat számoltak össze. A sebesültek száma is sok.

— **Nagy vasuti szerencsétlenség Franciaországban.** Párisból jelentik: Poitiersnél közelében nagy vasuti szerencsétlenség történt. A vonat, amely teljes sebességgel haladt a pályán, kiskiklott és ennek következtében több kocsi a mélységbe zuhant. Azonnal segélyvonatot küldtek a szomszédos állomásra és megkezdték a mentési munkálatokat. A szerencsétlenségről kiadott jelentés 5 halálesetről és 40 sebesüléstről számol be.

— **Halálos végű gyorsvonatkisiklás.** Varsóból jelentik: A Varsó és Krakkó között közlekedő gyorsvonat Lodz közelében kiskiklott. A gyorsvonat négy kocsija teljesen pozdorjává tört. Három vasutas meghalt és tíz súlyosan megsebesült.

— **Öngyilkosság a nemibaj miatt.** Tegnap reggel K. Rózi 19 éves szobaleány, aki egy Mikó-utcai családnál állott alkalmazásban, marószódat vett be. Tettét azért követte el, mert a rendőrorvos a vizsgálaton venereás betegséget konstatajt rajta és gazdája emiatt elbocsátotta állásából. Az azonnal előhívott mentők nyomban gyomormosást alkalmaztak az öngyilkos leánynál és beszállították a belgyógyászati klinikára. Állapota súlyos.

— **Két rokkant katonát gázolt halálra a vonat.** Budapestről jelentik: A Timót-utca és Soroksári-ut kereszteződésénél lévő vasuti sorompónál ma reggel a személyvonat Gergely János 26 éves süket és Marék Antal 30 éves vak katonát elgázolta. Mindketten szörnyethaltak.

— **Elhagyott templomot rendeznek be a Matteotti gyilkosság tárgyalótermének.** Rómából jelentik: Az „Epoca” szerint Macerában fogják megtartani a Matteotti-féle gyilkosság főtárgyalását. Mintán a városkának nincsen megfelelő helyisége a tárgyalás megtartására, amely iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg, egy elhagyott templomot rendeztek be tárgyalási teremnek és törvényszéki irodának.

— **Szabadon bocsátották a letartóztatott élelmezési munkások vezetőit.** A Romániai élelmezési Munkások Országos Szövetsége Kolozsváron három napra terjedő országos nagygyűlést szándékozott tartani. Szerdán a munkások kiküldöttek erre a kongresszusra össze is gyűltek. A megnyitás után azonban a szónokok nem a tárgyhöz szölkáltak, hanem végnélküli politikai vitákat kezdtek. Tudni kell, hogy a kolozsvári, szebenii, szatmári, marosvásárhelyi, nagyváradii, valamint a bukaresti csoportok az amszterdami második internacionale hívei, míg a többi, főleg a temesvári csoport tagjai baloldali b felfogást vallanak. Állítólag egyes kommunista munkások a nagygyűlésre zavaró céltzattal idegen elemeket is felvonultattak, mire a régi vezetőség kivonult a teremből. A baloldaliak ezzel mitsem törődve, folytatták a kongresszust, határozatilag kimondták, hogy a Szövetség székhelyét Kolozsvárról Temesvárra helyezik át. Jogot formálnak a szövetség vagyona, pecsétjeire és irattárára. Ezt a közben visszatért régi vezetőség megtagadta, a termet kiürítette és lepecsételtette. Tegnap a gondnok tiltakozása ellenére a baloldali munkások

Bukaresti kereskedőkörökben meglehetősen szkeptikusan kommentálják ennek az újabb ígértenek az értékét és sokkal inkább biznak abban az akcióban, amely az ellenzéki pártok részéről indult meg. Az ellenzéki pártok ugyanis elhatározták, hogy parlamenti iniciatívából törvényjavaslatot fognak benyújtani, amely az üzletbérleti szerződések meghosszabbításáról fog intézkedéseket tartalmazni. A törvényjavaslatot a legrövidebb időn belül benyújtják a parlamenti irodához és amikor tárgyalásra kerül, valamennyi ellenzéki képviselő mellette fog szavazni.

letépték a pecséteket, behatoltak a kongresszusi helyiségekbe és folytatni akarták a nagygyűlést. A jobboldaliak ezt megakarták akadályozni és a hangulat már a tetőfokra hágott. Közben a rendőrség megjelent, beszüntette a kongresszust és az összevetőséget, valamint a vidéki delegátusok nagy részét is előállította. Több befolyásos egyén intervenciójára az előállított munkásevetőket csütörtökön délben szabadon bocsátották, miután jegyzőkönyveket vettek fel velük.

— **A hatvanéves Bratianu.** Bukarestből jelentik: A liberális párt külső kereteiben csöndes, de belső tartalmában annál melegebb ünnepélyben részesítette Bratianu Jonel miniszterelnököt hatvanéves születés napja alkalmából. Még az ellenzéki lapok is kordintot tettek hangjukra. az ünnepség alkalmából és egyhangulag megállapították, hogy a hat évtized mögött egy emberöltő jóindulatu és becsületes törekvésű munkássága húzódik meg. Lehetnek megoszlok a véleményeik arról, hogy vajjon helyes-e, vagy nem az a politikai álláspont, amelyet Bratianu Jonel képvisel azt azonban kétségképpen ismerik el még a politikai ellenfelet is, hogy a nagykonceptióú államférfiu saját személyében — és ez nem vonatkozik a pártjára — sohasem hajszolta a maga egyéni érdekeit, amikor az ország élére sodorta az időt.

— **A kolozsvári Vegetáriánusok Egyesülete,** március 29-én, vasárnap este 7 órakor az Építőmunkások Otthonában Strada Vaia 5 (volt Pa-tak-u.) gyűlést tart, amelyre t. tagtársakat ezúton hívja meg. Uj tagok felvétele ugyanott 6—7 óra között.

— **Házasság.** Lévi Margit, Lévi Ignác a Bognár és Szántó rt. igazgatójának leánya és Koltai Jenő folyó hó 29-ikén, vasárnap d. u. 1/2 órakor tartják esküvőjüket az ort. zsidó templomban. (Mind-den külön értesítés helyett.)

— **Gyilkos mérnök.** Máramaroszigetről jelentik: Tegnap felsővisón Steoler Gyula szabad-ságos katoná összeveszet egy határőr katonával. Mikor a helyzet fenyegetővé vált, Stadler Gyula futásnak eredt. A határőr kiáltozására utána erdtt Liszivics Vazul erdömérnök és nem bírván a futó katonát beérni utána, szurt törős botjával. A tör Stadler hátán furódott be és rögtön eszméletlenül esett össze. Súlyos állapotban szállították bea máramaroszigeti kórházba. Liszivics ellen megindult a vizsgálat.

* **Ne féljen! Hyperol-lal** készítség szájvizét, megvédi fertőző betegségektől, torokfájástól. Kapható minden gyógyszerárban és drogueriarban.

* **Gyöngéd** és hamvas arcbor a szépség fő-kelléke. Hogy ezt elérje, keverjen mosdóvizébe eredeti Mack-féle **Kaiser Boraxot**, amely egy természetes és ártalmatlan szer az arcbor ápolására.

* **Enyhe, kellemes, biztos hashajtó a Purgó.** 4

Ha művészi kivitelű fa-, vas- vagy réz-
butort, zongorát
akar venni, ne Marosvásárhelyre és tekintse
sajnálja az utat me
SZÉKELY ÉS RÉTI
ERDÉLYRÉSZI BUTORGYÁR RÉSZV. TÁRS. butortermék,
asztalok furniárukkészleteiket legolcsóbban itt szerzhetik be

Német fajvédők mozgalma Jarres érdeklében

Berlin, március 23. Az észak-német fajvédő szervezetekben mozgalom indult meg, hogy Ludendorff vonja vissza elnökjelöltségét és ezáltal javítsa meg Jarres esélyeit az elnökválasztásnál.

KÖZGAZDASÁG

A hitelkamalláb helyzete Magyarországon

(Budapest, március 26. Az Uj Kelet tudósítójától.) A magyarországi ipar és kereskedelem súlyos helyzete a bankok hitelüzletében erősen érezteti hatását és az eddigi súlyos pénzfeszültséget az intézetekben pénzösség kezdő fölváltani. A hitelügyek csökkenése — a mai viszonyok között komoly vállalkozó nagyobb hitelek nem mer igénybe venni — a kamattételek fokozatos lemorzsolódásában jut kifejezésre.

1924 március végén, amikor a takarékkoronát életbeléptették, a visszszámoló központok az elsőrangú anyagot körülbelül 35 százalékkal mellett fogadták el, a másodrendű anyagot 40—35 százalékkal terhelte, míg a takarékkorona-hitelek után 30—36 százalékat számítottak, ami a takarékkorona javulásával tetemesen emelkedett. A kamattételek csökkenése körülbelül 3—4 héttel ezelőtt indult meg és a médiók és ultimók kivételével a pénzeket már alacsonyabb kamatláb mellett tudták kihelyezni, sőt voltak napok, amikor nagy tételek kihelyezetlenül maradtak.

Nem sokkal ezelőtt a vezető intézetek a prima váltóanyagot 17 százalékon alul nem számították le, ma pedig már a kamattételek érvényesülnek: prima anyag 16—18 százalékkal, másodrendű 18—19 százalékkal, tárcaváltók 18—21, vidéki 18—23 százalékkal. Az intézetek a malomváltókat a múlt héten 16 és fél százalékkal mellett fogadták el, ma már a vállalatok 15 és háromnegyed százalék mellett is kaphatnak pénzt.

A háború előtti kamat-marge, viszonyoktól természetesen még nagyon messze van Magyarország, mert akkor a marge, amit az intézetek kerestek, legfeljebb 1—1½—2 százalékkal volt, míg most 12 és fél százalékos hivatalos ráta mellett a különbözet-minimum 6—8, sok esetben 10 százalékkal, szemben a malomváltókkal, melyeknek nagy részét azelőtt rátán alul számították le. Az utóbbi hetek csökkenése a jobb anyagnál 1—1½ százalékkal, ami mindenesetre jelentős apadás. A másodrendű váltóanyag tételei nem változtak.

A nagyiparosok állásfoglalása a villamosmű ügyében. A nagyiparosok és munkaadók kolozsvári szövetsége e hó 31-én délután három órákor ülést tart tagjai bevonásával, amelyen a városi villamosmű bérbeadásának ügyében fog a szövetség állást foglalni. Itt említjük meg, hogy a szövetség holnap délután összválaszmányi ülést tart Bukarestben, melyen a Codul Muncei tervezet, a CFR. autonómiája és a tervbevett tarifa emelése, valamint az új behozatali vámtarifa revíziója kérdésében fognak értekezni. Az itteni szövetségtől Desilla Virgil és dr. Bősörmenyi Sándor vesznek részt a bukaresti ülésen.

A zsidó kisexisztenciák bankja részvényjegyzési helyei. Lapunk más helyén közöljük dr. Fischer József a Kishitel- és Takarékbank Rt. alapítójának nyilatkozatát, melyben ismerteti a zsidó kisexisztenciák bankjának célját és karakterét. Amidőn a közleményre felhívjuk olvasóink figyelmét, egyben közöljük, hogy a bank részvényei az alábbi helyeken jegyezhetők: Ipar és Kereskedelmi Bank Rt. (Rehner Palota), Kereskedelmi Hitelintézet Rt. (Piata Unirii 20.), Közgazdasági Bank Rt. (Str. Memorandului 20.), Polgári Takarékpénztár Rt. (Str. Memorandului), Ort. zsidó hitközségi Iroda (Str. Dubalarilor 1.), Izr. hitközségi iroda (Calea Regele Ferdinand 48.), Poale Czedek Egyesület iroda (Str. G. Baritiu 18.), Zsidó Árvagondozó Hivatal, Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség (Calea Regele Ferdinand 48.), Uj Kelet Kiadóhivatala (Str. Baron L. Pop 10.), Janovitz Géza (Calea Regele Ferdinand 26.)

Megvizsgálják a kolozsvári malmokat. Dr. Traita közigazgatási vezérfelügyelő tegnap Kolozsvárra érkezett, hogy a város kenyérelátását tanulmányozza és felülvizsgálja a malmok üzemét. A vezérfelügyelőnek a helyzetről Moga városi tanácsos tett jelentést és ugyan-csak Moga fogja kalauzolni szemleutján is.

Ujabb áresés az amerikai és angliai gabonatözsdeken. Londonból jelentik: Amerikában az elmúlt napokban ujabb gabona-áresés állott be, aminek következtében a londoni gabonatözsde öt shillinggel olcsóbban jegyezte a búzát. Londoni körökben a gabona-árak további esésére számítanak.

Az aradi Erdélyi Hitelbank ötvenmilióra emeli alaptőkéjét. Az aradi Erdélyi Hitelbank R. T. a napokban tartotta 84-ik évi rendes közgyűlését a részvényesek nagy érdeklődése mellett. A közgyűlésen Adler Andor igazgatósági alelnök elnökelt, míg az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentését Fejér Gábor vezérigazgató olvasta fel. A jelentésből kitűnik, hogy az intézet az elmúlt év folyamán újabb nagy fejlődést ért el, aminek következtében az alaptőke nagyobb mérvű felemelése vált szükségessé. A közgyűlés egyhangúlag elfogadta az igazgatósági jelentést és elhatározta, hogy az intézet alaptőkéjét 60.000 darab 500 lej névértékű új részvény kibocsátásával ötvenmillió lejre emeli fel. A közgyűlés a felügyelőbizottságra Szabó Zoltán tábornok indítványára a következőket választotta be: Jaques Achsenfeld (Bukarest), Bódi Bódog, Braun Mór, Embey Iván, Maresch Gyula, Traian Trimbitioni (Arad) és Popovici Virgil (Temesvár). A megjelent részvényesek elismerésüket fejezték ki Fejér Gábor vezérigazgatónak és az igazgatóság többi tagjainak az intézet eredményes vezetéséért.

A mai valutapiac

A mai napon szilárd volt a devizapiac. Az árfolyamok a következők: Osztrák korona 29.70—29.90, magyar korona 340—342, cseh korona 6.25—6.35, francia frank 11.15—11.25, svájci frank 40.90—41.00, dollár 211.50—212.50, angol font 1015—1018, olasz líra 8.65—8.70.

Devizapiac március 26-án:

Bukarest. Devizák: Páris 11.15, Berlin —, London 1013, Newyork 214.50, Róma 866.00, Zürich 40.90, Bécs 30.00, Prága 6.30.
Zürich. Nyitás—Zárlat: Berlin 123.46—123.46, Amszterdam 206.75—206.75, Newyork 518.37—518.37, London 2481.50—2481.50, Páris 2707.00—2725.00, Milánó 2112.50—2112.50, Prága 1537.50—1537.50, Budapest 72.00—72.00, Belgrád 820.00—820.00, Bukarest 247.50—247.50, Varsó 100.00—100.00, Bécs 73.15—73.15.

Párisi tőzsde: Bukarest 9.15

Jaj de csunya!
Jaj, de csunya!
Jaj, de csunya!

Háztörszék
Jelentkezem
A női szalon
Egyetlen szék

van, mely azokat biztosan és rögtön eltávolítja, az

„ANGOL SZŐRVEZTŐ”

melynek használata által a szőrzetet az arcról, vagy karról úgy lehet kiirtani, hogy a szőrök helye teljesen felismerhetetlen és hófehér lesz.

Ára 30 lej

Diszkrét csomagolás! Egyedül kapható:

Dr. Biró gyógyszerár, Cluj.
Llov 3367

Mult és Jövő

A világ legszebb zsidó irodalmi és művészeti folyóirata. Szerkeszti dr. Patai József

Értékes irodalmi tartalma és gyönyörű művészi kiállítás a legnívósabb folyóiratok sorába emelik. Minden egyes száma általános feltűnést kelt. A Mult és Jövő nem hiányozhatik egyetlen család asztaláról sem.

SPORT

Részletek a magyar-svájci válogatott mérkőzésről

(Cluj-Kolozsvár, március 26. Az Uj Kelet tudósítójától.) Röviden hírt adtunk arról, hogy Magyarország válogatott csapata tegnap 5:0 arányú súlyos vereséget mért az európai bajnok svájci válogatottal. Az eredmény nagy meglepetést keltett, hiszen még a legoptimistább hívek sem számítottak ilyen arányú győzelemre. A magyarok már az első percekben döntő fölénybe kerülnek. A 15. percben Takács áttöri a svájci védelmet és öt méterről gólt rug. Ujabb heves támadások és a magyar védelem gyönyörű játéka után a 42. percben Molnár 25 méterről rugott éles csavart lövését a kapus a hálóba beejti.

A második félidőben a svájciak egy hátvéd rendszerrel játszanak, ami igen sok magyar támadást akadályoz meg. A 30. percben sikerül végre az állandó fölényben lévő magyar csapatnak Orth elgáncsolása miatt Molnár tizenegyesével a harmadik gólt elérni. A 42. percben elért kornernél Jenny élesen a kapura fejel, a labdát a kapus gólabá ejti. A 44. percben Takács szerzi meg az ötödik gólt.

A magyar csapat általában nagy fölényben volt, legjobb játékosai Takács, Orth, Jenny és a közvetlen védelem. A svájci csapat csalódást keltett és letörtnek látszott. Fábris zágrábi bíró kitűnően vezette a mérkőzést.

A magyar csapatban Fischer (VAC) védett nagyszerű sikerrel.

A bajnokságok állása az erdélyi kerületekben. Az eddig lejátszott bajnoki mérkőzések után a bajnokság állása az egyes kerületekben a következő:

Temesvári kerület

	Játszott	Nyert	Vesztett	Eldöntetlen	Adott gólt	Kapott gólt	Pontok sz.
1. Kinizsi	11	10	1	—	55	1	21
2. TAC	11	8	2	1	40	6	18
3. Politechnikum	9	5	1	3	16	11	11
4. Sparta CFR	10	4	2	4	14	22	10
5. TMTE	10	3	3	4	12	14	9
6. Rapid	9	2	1	6	6	24	5
7. ZsSE	10	—	4	6	7	36	4
8. Kadima	10	—	2	8	1	37	2

Nagyvárad kerület

1. NAC	10	6	3	1	17	4	15
2. SzSE	10	6	2	2	16	11	14
3. Nv. Törekvés	8	6	—	2	23	6	12
4. Bihorul	10	5	2	3	11	10	12
5. Sz. Törekvés	9	2	2	5	11	14	6
6. Egyetértés	8	3	—	5	9	14	6
7. NSCMT	10	2	2	6	6	20	6
8. Sámson	9	1	1	7	4	18	3

Kolozsvári kerület

1. Universitatea	11	7	4	—	23	5	18
2. Victoria	11	7	2	2	25	6	16
3. KKASE	11	5	3	3	13	6	13
4. CFR	11	5	3	3	14	9	13
5. Haggibbor	11	4	3	4	12	16	11
6. KAC	11	2	3	6	11	16	7
7. Academia	11	3	—	8	8	21	6
8. KMTE	11	1	2	8	8	35	4

Aradi kerület

1. AMTE	9	6	1	2	16	8	13
2. CAMP	7	6	—	1	23	4	12
3. Gloria-CFR	9	4	2	3	11	9	10
4. Jiul	7	3	3	1	15	9	9
5. AAC	8	4	1	3	14	10	9
6. Olympia	7	2	—	5	7	13	4
7. ATE	9	1	2	6	6	16	4
6. CFR.-Simeria	7	1	—	6	4	27	2

Külföldi eredmények:

Prága. Slavia—FTC (Bpest) 6:0 (5:0). A magyar bajnokság második helyezettje katasztrofális vereséget szenvedett a Slaviától.

Budapest. VAC—Debreceni VSC 3:1 (3:0). A zsidó csapat könnyen nyerte a magyar kupáért lefolyt mérkőzést.

Uri fehérművek, raglánok, gummiköpenyek 20% árengedménnyel PAPP Gábornál, Cluj. Piața Unirii 8.

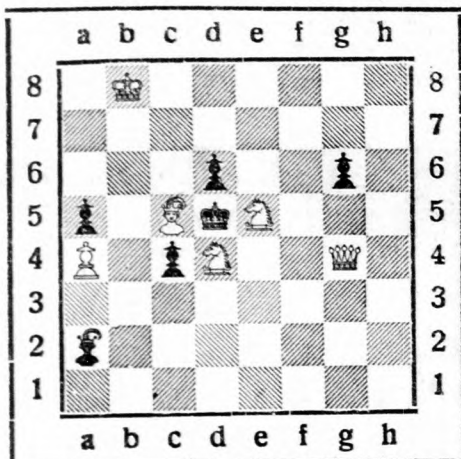
Tavaszi ruhák festése, tisztítása megkezdődött Czinknél, Cluj

A világhírű **Lorilleux Ch. et Co Paris nyomdafestékei FERENC-nél** Telefon: 225. Cluj, Str. F. David 16.

SAKK

Rovatvezető: **Dr. BRÓDY MIKLÓS**

16. sz. feladvány.
Wald Jenőtől (Satmar).
Sötét: Kd5, Fa2, gyal: a5, e4, d6, g6 (6)

Vil: Kb8, Vg4, Fc5, Hd4, He5, gyal: a4, (6)
Világos indul és a 3-ik lépésre mattot ad.

Megfejtés

A február 27-iki számunkban közölt 14. sz. feladvány (Dr. Bródy M.-tól) megfejtése.

- 1. Ba6-b6 1. e×f6 (A)
- 2. Bc6 2. b×c6 (t. sz.)
- 3. Fc4#

A)

- 1. 1. V×2-a6 (B)
- 2. B×c7 2. t. sz.
- 3. Fc4# (Bd6#, Bc5#)

B)

- 1. 1. c7-c6 (C)
- 2. B×c6 stb.

C)

- 1. 1. V×b2
- 2. Bc5+ stb.

Helyesen fejtették meg: Diamant S. (Cluj), Gopál, Schreiber N., Wald J. (Satmar), Friedman S. (Gherla), Deitl N. (Tradam), Holländerné (Sibiu), Rosenberg D., Weisz B. (Oradea-Mare), Dénes I. (Arad), ifj. Teszler S. (Viseul de sus).

Szerkesztői üzenetek:

Többeknek: A 15. sz. kettesben (Berger J. tól) nem megy 1. Ve8+ és 2. d2-d4# a lehetséges: 2. e×d3 en passant ütés miatt.

W. J. (Szatmár) Mint látja hármását már e számban közöljük.

Sch. N. (Satmar) A Berger-féle 2-es megítélésében téved, mert annak nem 2, hanem 4 jó mattja is van. Ezenkívül e mattok mind tiszták és gazdaságosak.

A sötét Fa3-nak pedig az a szerepe, hogy 1. F×b4 után a mattállás gazdaságos legyen. Ujabb kettesét ismét gondosan átvizsgáltuk. Főhibája, hogy minden mattállásánál legalább 1-2 vil. figura statisztál és fölösleges. Így a vil. Hh3-on egyedül csak a g5-g7-re előálló mattban szerepel

9. sz. játszma.

(Az Amerikában alig 1 éve feltűnt fiatal mexicói bajnok erőteljes és elegáns stílusára a következő versenyjátszma élénk fényt vet.)

Világos: Torre C. Sötét: Schapiro.

- 1. d4 d5
- 2. e4 e6
- 3. Hf3 Hf6
- 4. Fg5 h6!
- 5. F×f6 V×f6
- 6. Hc3 c6
- 7. e3 Hd7
- 8. Fd3 Bd8 (?)
- 9. 0-0 Fd6
- 10. e4 d×e4
- 11. F×c4 0-0
- 12. Ve2 b5
- 13. Fd3 Vb6
- 14. e5 Bf-d8
- 15. Ve4 Hf8

16. Bf-di (Természetesen nem jó lenne H×b5 16c. ×b5 17. V×a8 17. F 67 miatt.)

- 16. 16. Fb7
- 17. Vg4 e5

18. He4 e4?
19. Hf6 ×! F×f6
(Kényszerlépés, mert Kh8-ra a feladványszerű 20 Hg5 gyorsan nyerne.)

- 20. e×f6 g6
- 21. Vh4 e5
- 22. d×e5 F×f3
- 23. V×h6 He6
- 24. F×g6 f×g6
- 25. V×g6+ Kf8
- 26. g×f3 Vb7
- 27. f4! Hd4
- 28. B×d4!....

Pompás áldozat.

- 28. 28. B×d4
- 29. e6 Bd7
- 30. Be1 (fenyeget e7+) Be8
- 31. V×e8!! K×e8
- 32. e×d7+, sötét feladta.

SZINHÁZ - MŰVÉSZET

Aviva-Barisszia-estély Gyergyószentmiklóson. Minden tekintetben jól sikerült estélyt rendezett a gyergyószentmiklósi Aviva és Barisszia-egyesület. Az est jelentőségét dr. Klein Vilmos méltatta. Halász Tubi drámai tehetséggel szavaltta el Kiss Arnold: „Nem mondta meg Eszter“ című költeményét. A műsor harmadik pontja a Kotel Hamaarivi című drámai jelenet volt, amelyben Grünstein Sári és Stein Jaki voltak a főszereplők. Nagyban emelte a darab sikerét a Marosán Helén, Paszternák Rózsika, Grünstein Béla, Lax József, Halász Sándor által adott harmónikus játék. Erdős Pál marosvásárhelyi sómér többszörösen megújított héber és német dalokkal gyönyörködtette a közönséget. Az „Elvből nem adok“ című darabot Paszternák Zsigmonddal az élén Váróczy Tuci, Halász Tubi, Kupfermann Károly, Stein Jaki vitték sikerre. Frappáns hatást váltott ki Blum Magda monologja, Váróczy Tuci és Stein Jaki tánca Közél Károly komoly és mélyen szántó epilógját előzte meg. Az egyes számokat dr. Klein Vilmos szellemes konferánssza előzte meg. A műsort reggelig tartó tánc követte.

Magyar Színház heti műsora

Péntek: Altona (Ujdonság, először, premierbérlet 48 szám, sorozat 127)

Péntek d. u. fél 4-kor: Mézeskalács (Barna Sári vendégjátékával, mérsékelt helyárakkal, sorozat 128)
Szombat este fél 8-kor: Altona 2-odszor, napi bérlet 92 szám B. sorozat 129)

Szombat este fél 11-kor: A megoldatlan orvosi rejtély (Gold Ferenc telepátikus és szuggesztív mutatóványai. Az előadás alatt az ajtók zárva lesznek, sorozat 180)

Vasárnap d. u. 3-kor: Délibáb (Ujdonság, 5-ödször mérsékelt helyárakkal, sorozat 181)

Vasárnap este fél 6-kor: Postás Katica (Operettujdonság, 6-odszor, Barna Sári vendégjátékával, rendezés helyárakkal, sorozat 132)

Vasárnap este háromnegyed 9-kor: A nótás kapitány (20-adszor, R. Halász Baba vendégjátéka, bérlet-szünetben, sorozat 133)

Hétfőn fél 8-kor: Altona (Ujdonság, 3-adszor, napi-bérlet 93 sz. A. sorozat 134)

Hétfő este fél 11-kor: A megoldatlan orvosi rejtély (Gold Ferenc telepátikus és szuggesztív mutatóványai, az előadás alatt az ajtók zárva lesznek, sorozat 185)

MOZGÓK MŰSORA

Select-mozgó. Pénteken, 27-én. Kean. (Lángész vagy örület.) Szenzációs dráma 9 felvonásban, Dumas regénye után. Főszerepben Mosjoukine, Lisenko és Coline.

Uránia-mozgó. Péntek, márc. 27. Robinson Crusoe. Hatalmas szenzációs dráma 8 felvonásban. Főszerepben Claude Merille és M. Dani.

Apollo-mozgó. Péntek, március 27. Maciste revansa. Borzalmas kaland- és bűnügyi dráma 5 felvonásban. Főszerepben az erő királya Maciste.

Csak FARMODONT-fogkrémet használjon Kató

Ez a legjobb és legolcsóbb fogtisztító!

A tudás világából:

- Világlexikon 380
- Maeterlinck: Szegények kincse.... 130
- Kémeri: Anatole France sétatái 240
- Mende: A drótnélküli telegraphia.. 120
- Arrhenius Swante: A világok keletkezése 100
- Bölsche: A természet titkaiból 110
- Bölsche: Az ősember 100
- Dr. Ferenczi S.: A pszichoanalízis haladása 60
- Fülöp Zs.: Természettudományi szótár 100
- Le Bon Gusztáv: Az igazságok élete 100
- Ostwald: Bevezetés a természeti-filozófiába..... 100
- Pater W.: A renaissance 130

Megrendelhető: Uj Kelet könyvosztályában
Kérje könyvjegyzékünket

Husvétii פסח של

fűszerárak és italok

Czinezár Imre Cluj

Piata Mihai Viteazul No 36.
üzletében beszerezhetők.

Fejfájás ellen

migrén és neurálgias fájalmak ellen csak a

Neuralgine Jurist

használandó. Ügyeljünk az eredeti csomagolásra. Kapható az összes gyógyszerárakban és drogueriákban. 1844

Ne vásároljon addig

csillárt, míg Kiszlingtől nem kapott árajánlatot. Kiszling Rudolf és Fia — Román csillár és bronzárugyára — Timisoara.

Narancs jaffai és olasz

Citrom olasz

Kapható

LÉB Fivéreknel, Cluj. — Telefon 471.

Zeiss Busch Rodenstock

szemüveg - különlegességek

KUN MÁTYÁS FIA

1876 óta fennálló üzletében, Cluj, Calea Victoriei No. 2. orvosi rendelés, minta vagy választás szerint kaphatók

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 3-... vastagabb betűtve 6 lej. Legkisebb apróhirdetés 30 lej, állástkeresőknek 30% kedvezmény. **Apróhirdetések díja előre fizetendő.**

Egy 27 éves, intelligens izraelita fiatalember palesztinai kivándorlása előtt hasonló gondolattal foglalkozó leánnyal nőstülne. Hozomány szükséges. Válasz F. miparban dolgozó jellegére a kiadóba.

Barzel
Fierarie Vasüzlet
Cluj-Kolozsvár, Piata M. Vit. 13
Telefon 1049

Zsidó fiatalember lakást és kosztot kap Egyetem-utca 5, a. 3.

Mindennemű כשר של פסח
פסח fűszerek és italok
rel ellátva Frisch
Hermannál, Arad, Piata
Ple. nei 5. [Zsidó templom
épület] 8748

Főkantor, zeneileg képzetf. elsőrangú bariton hanggal, énekkar kiképzésében és vezetésében jártas, 30 éves, nős, egy gyermekkel, megfelelő állást keres. Cim: Hermann Mayer, oberkantor, Suceava, Bucovina (Rumánien). 8779

Elián
Cluj-Kolozsvár.
Telefon Interurban 10-26. Urban 170.

Ajánlja כשר של פסח
borait,
szilva- és saját főzésű kisüstös **szepő-pálinkáit**

Különlegessége:
Roulandi és muskotályédes
koser fajborok, melyek מו"ה אביגדור אינהארן אהסכמת הרבני אב"ד דפה felügyelete alatt állanak.

קאנקורו!

דיא נאראדסערעדאער ארטה' געמיינדע זוכט פיר ריה איר בעליש אין מלמד יודיש מיט קליינער פאמיליע פיר דרוקן אונד גמרא אונטער-ריכט. דער אונגארישע אונד דייטשער שפראכע קינדיו איזט. געדאלט נאך איבעראיינקאממען. צייגנסטע זינד ביז אס 15-טען אפריל אין פראזעס איינצוזענדען.

Izsák Benczi, Miercurea-Niraj

חברה תלמוד תורה דק"ק וואלקאן.

קאנקורו

דיא וואלקאנער ת"ת זוכט איינען מלמד דער אונטערריכטען קאנן חומש, רש"י, נ"ך אונד אידן אין עמוד גמרא יודיש גוט שרייבען אונד רעכנען געדאלט 3000 לעי מיט קאסט אידן קווארטיר מרדכי פאללאק ש"ב נכ"א דת"ת.

Wer sich über die Verhältnisse in Deutschland eingehend informieren will, lese das

Berliner Tageblatt
das deutsche Weltblatt

mit seinen 7 wertvollen illustrierten Gratis-Wochenschriften:

Sonntag: „Der Welt-Spiegel“ Freitag: Illustr. Witzblatt „ULK“
Dienstag: „Moden-Spiegel“ Sonnabend: „Jede Woche Musik“
Mittwoch: „Techn. Rundschau“ und „Haus Hof Garten“ mit
Donnerstag: „Sport-Spiegel“ „Jugend-Spiegel“

Das „Berliner Tageblatt“ ist unerreicht in der Organisation seines umfassenden Nachrichtendienstes und unvergleichlich in der Zuverlässigkeit und Schnelligkeit seiner Berichterstattung aus aller Welt.

Der massgebende kritische Handelsteil bietet für Handel und Industrie unentbehrliche Informationen.

Die Firma „PALLAS“ in Cluj hat den Hauptverschleiss des „Berliner Tageblattes“ übernommen und wird für die Belieferung aller Kioske und Buchhandlungen, die Zeitungen führen, Sorge tragen.

VIZ Villany GÁZ

felszerelési cikkek raktára

Fürdőkádák és kályhák, mosdók és csettek. Nickelezett szappan-, pohár, szivacs-, fogkefe- és törülköző tartók.
Üvegpalcok
nickelezett témaszobkálés borláttal, pipere cikkek részére.

Villamos főzőedények, vasalók, kályhák, testmelegítők, hajszárítók és égők minden feszültségre. Csillárok, selyemernyők és budoir-lámpák. Telefonok és csengők.

Gázharisnyák, invert. és egyenes lámpák, üvegburák és porc lán **ernyők.**
Gáztűzőlapok és kemencék.

Telefon 2-14.

ELECTROHIDRO — CLUJ
Galea Regele Ferdinand No 65.

Kudrina Nyevada- és Kiadóvállalat S.-T. szomsz. Cluj, Strada Baron L. Pop (volt Brassay-utca) 10 szám.

zerkesztős hivatalt és Cluj-Kolozsvár L. Pop. (Brassay-utca) Telefon: Szerkesztőség kiadóhivatal N. Z. Kéziratok kiadóhivatalt szerkesztőség zsendők. Kéziratok adunk v

1925 március

Cha

Az eszmé Ha Angliána valóan érdek sőt a többi Hála a gond szerüségei, le esnek a vilá izü gondolat nyilatkozatai lágnezet idec zervativizmu és mindig i mégis a bék az oka, hogy status quo a hatalmával é

Hatalmas férfiui bölcs vativ pártja szöfutásról tud helyezke megkivánják akkor, midő ország sem rándjairól. M fejlődés utjá rémei. Igazán végleges elü vagy párt g

Kétségtel ponthoz, me déseinek lik jellemzőbb e aki idegesen tése ellen, n

A britt biztonsággal ellen, épolya Németország ben érzi a ujjongó reak jó, sőt keser den más eu lehetőségébe ját, a népek akar, ha Ar — akkor a rövidesen b

Chamber könnyü op ábránd mo a providenc sulyos gond körül. Erth pedig végle problémától európában béke biztos kötések öte egy titáni eszme köve szerencsés láncolatána ténelemnek érv, ezer h tott retorik részben an mely egy világ, az é sodott.

Hogy m azt az az e mint Cham hajlandó F rel peccsétel dicsősége a is inkább a és jóhiszem radikalizmu